

ВІДОМОСТІ ПРО САМООЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
Загальні відомості

1. Інформація про заклад вищої освіти

*Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	48
*Повна назва ЗВО	Херсонський державний університет
*Ідентифікаційний код ЗВО	02125609
*ПІБ керівника ЗВО	Співаковський Олександр Володимирович
*Посилання на офіційний веб- сайт ЗВО	www.ksu.ks.ua
Інформація про відокремлений структурний підрозділ (ВСП) <i>(зазначається лише якщо ОП реалізується у ВСП)</i>	
Реєстраційний номер ВСП ЗВО у ЄДЕБО	
Повна назва ВСП ЗВО	
Ідентифікаційний код ВСП ЗВО	
ПІБ керівника ВСП ЗВО	
Посилання на офіційний веб-сайт ВСП ЗВО	

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

3. Загальна інформація про освітню програму, яка подається на акредитацію

*ID освітньої програми в ЄДЕБО	23661
*Назва ОП	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
*Реквізити рішення про ліцензування спеціальності на відповідному рівні вищої освіти	Постанова КМУ України від 29.04.2015, № 266
*Цикл (рівень вищої освіти)	Бакалавр
*Галузь знань	07 Управління та адміністрування
*Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Спеціалізація (за наявності)	
*Вид освітньої програми	освітньо-професійна
*Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	на базі повної загальної середньої освіти
*Термін навчання на освітній програмі	3 роки 10 місяців
*Форми здобуття освіти на ОП	денна
*Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	Кафедра фінансів, обліку та підприємництва
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	Кафедра філософії та соціально-гуманітарних наук, Кафедра української мови, Кафедра перекладознавства та прикладної лінгвістики, Кафедра олімпійського та професійного спорту, Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин, Кафедра алгебри, геометрії та математичного аналізу, Кафедра

	менеджменту і адміністрування, Кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту імені проф. Є. Петухова
*Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	м. Херсон, вул. Університетська 27
*Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	ні
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	
*Мова (мови) викладання	Українська
*ID гаранта ОП у ЄДЕБО	3879838 191151
*ПІБ гаранта ОП	Федорчук Олександр Михайлович
*Посада гаранта ОП	доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва
*Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	AKolomoets@ksu.ks.ua
*Контактний телефон гаранта ОП	050-237-64-04
Додатковий контактний телефон гаранта ОП	050-514-71-89

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-професійна програма "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена робочою групою кафедри фінансів, обліку та підприємництва у складі: завідувача кафедри, док. економ. наук, професора Мохненко А.С., доцента кафедри канд. економ. наук, доцента Федарчука О.М., доцента кафедри канд. економ. наук, доцента Ковальова В.В., керівника дивізіону компанії "Будпостач" Пісінькова А.О. та студентки 3 курсу спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" Холодняк В.С. і студент 4 курсу спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" Козлова М.Ю.

Вперше, освітньо-професійну програму "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти було розроблено у 2016 році у зв'язку зі затвердженням нового переліку спеціальностей. Згідно з Актом узгодження була визначена відповідність спеціальності "Економіка підприємства" спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", освітньо-професійну програму "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" затверджено вченою радою ХДУ (протокол № 10 від "23" травня 2016р.).

Вдруге, освітньо-професійну програму "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти було переглянуто у 2018 та внесено зміни відповідно до пропозицій які внесли здобувачі вищої освіти, роботодавці, академічна спільнота та інші стейкхолдери, затверджено вченою радою ХДУ (протокол № 11 від "23" квітня 2018р.) та введено в дію наказом в.о. ректора ХДУ Тюхтенко Н.А. № 425-Д з "18" травня 2018р.

Втретє, освітньо-професійну програму "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти було розроблено у 2019 році відповідно до стандарту вищої освіти України затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України (протокол № 1243 від 13.11.2018 р.) затверджено вченою радою ХДУ (протокол № 10 від "20" травня 2019р.) та введено в дію наказом в.о. ректора ХДУ Омельчуком С.А. № 418-Д з "30" травня 2019р.

У ролі стейкхолдерів освітньо-професійної програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", які надали рецензії на програму виступили генеральний директор ТОВ група компаній "Теплотехніка" Скороход О.В, директор ПП "Собрі" Соболев А.М. та директор ТОВ "Юг-Дніпротранс" Чмир А.В. Гарантом освітньо-професійної програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" є Федорчук Олександр Михайлович, канд. економ. наук, доцент кафедри фінансів, обліку та підприємництва.

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року та набір на ОП

Рік навчання	4 рік навчання	3 рік навчання	2 рік навчання	1 рік навчання
1. Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
2. Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	5	4	-	10
3. Контингент студентів:				
3.1. очна форма навчання	5	8	9	18
3.2. заочна форма навчання	-	-	-	-
4. У т. ч. іноземців:	-	-	-	-
4.1. очна форма навчання	-	-	-	-
4.2. заочна форма навчання	-	-	-	-

Кількість стовпців таблиці змінюється залежно від строку навчання на освітній програмі.

Якщо за ОП здійснюється навчання за іншими формами навчання, додається відповідна кількість рядків у графі 3 і 4.

6. Інформація про інші освітні програми ЗВО за відповідною спеціальністю: (зазначається ID програм у ЄДЕБО і їх назва)

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти	
перший (бакалаврський) рівень	
другий (магістерський) рівень	
третій (освітньо-науковий / освітньо-творчий) рівень	

7. Інформація про площі ЗВО, станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	68735,46 кв.м	46016,5 кв.м
Власні приміщення ЗВО (на правівласності, господарського відання або оперативного управління)	68735,46 кв.м	46016,5 кв.м
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	–	–
Приміщення, здані в оренду	3249,84	–

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Поля для завантаження документів щодо ОП:

<i>Назва документа(ів)</i>	<i>Поле для завантаження документів</i>
*Освітня програма	
*Навчальний план за ОП	
Рецензії та відгуки роботодавців	

9. Інформація про наявність в акредитаційній справі інформації з обмеженим доступом

Справа містить інформацію з обмеженим доступом – так/ні
Зазначте, які частини відомостей про самооцінювання містять інформацію з обмеженим доступом, до якого виду інформації з обмеженим доступом вона належить та на якій підставі (із зазначенням відповідних норм законодавства та/або реквізитів рішення про обмеження доступу до інформації)

Частина відомостей про самооцінювання, яка містить інформацію з обмеженим доступом	Вид інформації з обмеженим доступом	Опис інформації, доступ до якої обмежений	Підстава для обмеження доступу до інформації

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми? *коротке поле*

Ціль ОП – підготовка конкурентоспроможних фахівців високого рівня, які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, з урахуванням міжнародного досвіду та регіональних особливостей і вміють їх застосовувати з метою ефективного управління підприємством, створення нового (власного) бізнесу. Формування особистості фахівця, здатного на первинних посадах самостійно виконувати переважно евристичні та частково діагностичні професійні й соціально-виробничі завдання, здійснювати складні економічні розрахунки, керувати фахівцями нижчого посадового рівня.

Унікальність ОП полягає у формуванні та розвитку професійної компетентності для здійснення діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням сучасних міжнародних вимог та вимог регіонального економічного розвитку. ОП передбачає науково-дослідну роботу, виробничу та переддипломну практику; орієнтована на формування та розвиток професійної компетентності для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахування міжнародного та регіонального досвіду.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО *коротке поле*

Статут Херсонського державного університету (далі – ХДУ) (<http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>), Стратегічний план розвитку ХДУ на 2018-2023 рр. (<http://www.kspu.edu/Information/strategy.aspx>) та Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (з поправками) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>) є базисом формування цілі ОП: підготовка конкурентоспроможних фахівців які володіють фундаментальними знаннями і практичними навичками з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, з урахуванням міжнародного досвіду та регіональних особливостей; формування професійних компетентностей майбутніх підприємців. ОП відповідає головному стратегічному вектору – створення простору надання якісної освіти європейського рівня відповідно до міжнародних стандартів фахових компетентностей і кваліфікацій. Зміст ОП узгоджується зі стратегічними цілями розвитку ХДУ: підвищення якості освітніх послуг та забезпечення їхньої відповідальності до національних, європейських і міжнародних фахових стандартів; модернізація навчальних планів, змісту навчання; запровадження інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання; посилення науково-експертного супроводу розвитку; забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із замовниками послуг і клієнтами; активізація діяльності в міжнародному та європейському освітньому просторі.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формування цілей та програмних результатів навчання ОП:

здобувачі вищої освіти та випускники програми *коротке поле*

Було проведено опитування серед студентів 3 та 4 курсу спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", які зараз навчаються у ЗВО та серед випускників останніх років спеціальності "Економіка підприємства". На свою електронну адресу або у месенджер вони отримували лист з опитувальником і проханням надати свою відповідь для впровадження нової освітньої програми. Після узагальнення результатів обиралися важливі для випускників компетентності, після чого формувалися програмні результати навчання. Опитування проводилося упродовж 2017-2019 рр. за всіма нормативними дисциплінами спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність". Серед пропозицій здобувачів вищої освіти були наступні: надання можливості викладання певних дисциплін англійською мовою; можливість отримання завдань з дисциплін дистанційно; створення спільної групи в різних месенджерах (наприклад у Viber та Telegram) для обговорення дискусійних питань, винесених на самостійне опрацювання. Дані пропозиції були враховані при розробці дисциплін для урізноманітнення як

форм, так і методів освітнього процесу зі спеціальності. Від здобувачів вищої освіти у робочій групі брали участь Козлов М.Ю. – студент 4 курсу спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" та Холодняк В.С. – студентка 3 курсу спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність".

роботодавці *коротке поле*

Було проведено опитування серед наступних роботодавців: Пісіньков А.О. – керівник дивізіону компанії "Будпостач"; Скороход А.В. – генеральний директор Товариства з обмеженою відповідальністю група компаній "Теплотехніка"; Соболев А.М. – директор ПП "Собрі"; Чмир А.В. – директор ТОВ "Юг-Дніпротранс"; Іванов Д.О. директор Товариства з обмеженою відповідальністю "Автопланета Плюс". Пропозиції роботодавців – формування програми виробничої практики для студентів спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", яка враховує інтереси як роботодавців, так і студентів і ЗВО. Дані пропозиції були враховані для закріплення компетентностей і надання місця для проходження практики на базі підприємств. Від роботодавців у робочій групі брав участь Пісіньков А.О. – керівник дивізіону компанії "Будпостач". Окрім зазначених підприємств, компетентності для дисциплін спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" були запропоновані іншими установами та організаціями: Обласна комплексна дитячо-юнацька спортивна школа "Динамо", Обласний комітет Товариство сприяння оборони України, ПАТ КБ "ПриватБанк", ПАТ "Райффайзен Банк Аваль" та інших. Пропозиції цих стейкхолдерів стосувалися змісту тематики окремих дисциплін: Фінанси підприємств, Фінанси, гроші та кредит, Економіка та фінанси підприємств, Фінансовий аналіз та були враховані в освітній програмі.

академічна спільнота *коротке поле*

При формулюванні вимог до компетентностей і результатів навчання здобувачів вищої освіти СВО "бакалавр" спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" брали участь представники 5 українських університетів: Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (проф. Бабенко В.А); Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (проф. Гарафонов О.І.); Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (проф. Перезовова І.В.); Хмельницького національного університету (проф. Ковальчук С.В.); Херсонського національного технічного університету (проф. Наумов О.Б.) та 2 іноземних університетів: Варненського економічного університету (м. Варна, Болгарія) та Поморської академії (м. Слупськ, Польща). Пропозиції академічної спільноти в основному стосувалися змісту дисциплін, серед яких Бухгалтерський облік, Міжнародна торгівля, Зовнішньоекономічна діяльність, Аудит. Ці пропозиції були враховані при розробці робочих програм цих дисциплін.

інші стейкхолдери *коротке поле*

Компетентності для дисциплін спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" були запропоновані іншими установами та організаціями: Обласна комплексна дитячо-юнацька спортивна школа "Динамо", Обласний комітет Товариство сприяння оборони України, ПАТ КБ "ПриватБанк", ПАТ "Райффайзен Банк Аваль" та інших. Пропозиції цих стейкхолдерів стосувалися змісту тематики окремих дисциплін: Фінанси підприємств, Фінанси, гроші та кредит, Економіка та фінанси підприємств, Фінансовий аналіз та були враховані в освітній програмі.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці *коротке поле*

На сучасний ринку праці гостро стоїть проблема в нестачі фахівців з підприємництва, торгівлі та біржова діяльність, які можуть поєднувати міжнародний досвід та регіональні особливості розвитку, тому значущою є підготовка фахівців зі знанням міжнародних стандартів та міжнародних особливостей ведення бізнесу та розумінням регіональних особливостей економічного розвитку з метою подальшої професійної діяльності. Це чітко відображено у цілі ОП: підготовка конкурентоспроможних фахівців високого рівня, які володіють

фундаментальними знаннями і практичними навичками з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, з урахуванням міжнародного досвіду та регіональних особливостей

[Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст *коротке поле*](#)

Регіональний контекст тісно пов'язаний з галузевим тому, тому під час формування цілей та програмних результатів навчання в освітній програмі даний аспект був врахований, а саме при організації, розвитку та моделюванні систем підприємництва враховували специфіку та потреби менеджменту суб'єктів господарювання, виходячи зі специфічних особливостей регіону та експортно-орієнтовних галузей аграрного сектору, ведення торгівлі за національними та міжнародними стандартами. Галузевий контекст було враховано під час формулювання інтегральної компетентності ОП, а регіональний контекст був врахований під час формулювання загальної компетентності, яка реалізована у знаннях та розуміннях предметної області й специфіки професійної діяльності.

[Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм *коротке поле*](#)

Особливістю ОП підготовки бакалаврів з підприємництва у європейських країнах є їх практичне спрямування. У той час як вітчизняні програми дають теоретичні знання, які є базовими для формування вмінь і навичок прикладного характеру. Аналіз існуючого досвіду при підготовці бакалаврів (під час імплементації ОП, організації стажування, консультування бакалаврських робіт) та опитування самих бакалаврів свідчить про те, що існує проблема деякої невідповідності змісту освіти функціям і завданням професійної діяльності майбутнього підприємця. Тому під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП були враховані останні наукові дослідження з різних аспектів бакалаврської підготовки та практичний досвід вітчизняних та іноземних ЗВО щодо організації навчання. Наприклад, враховуючи досвід Херсонського національного технічного університету, у рамках ОП запроваджено дисципліну "Інформаційні системи та технології в економіці", яка дозволяє більш детально вивчити інформаційно-комп'ютерні технології в підприємстві; враховуючи досвід Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, у рамках ОП запроваджено дисципліни "Логістика" та "Функціональна логістика", які дозволяють підвищити теоретичні знання з логістичних операцій. Досвід Варненського економічного університету (м. Варна, Болгарія) дозволив у межах даної ОП активно застосовувати міжнародні засади торгівлі, зокрема впроваджувати їх при викладанні дисципліни "Міжнародна торгівля".

[Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти \(за наявності\) *довге поле*](#)

Кафедра фінансів, обліку та підприємництва – це багатопрофільна науково-педагогічна ланка Херсонського державного університету, яка має денну та заочну форми навчання з контингентом майже 110 осіб (100 – очна (денна) форма навчання, 10 – заочна форма навчання). Випускає фахівців за спеціальностями 051 "Економіка", 072 "Фінанси, банківська справа та страхування", 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", 071 "Облік та оподаткування". Чисельність науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", складає 22 особи, з них кандидатів наук, доцентів – 14 осіб, докторів наук, професорів – 6 особи (всі працюють за основним місцем роботи). На кафедрі підготовка фахівців спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" здійснюється за навчальними програмами, що повністю відповідають державним та сучасним європейським стандартам вищої освіти. Всі студенти повністю забезпечені навчально-методичною літературою. Викладачі є авторами навчальних підручників та посібників, що рекомендовані Міністерством освіти і науки України до впровадження в навчальний процес у ВНЗ України. Викладачі та студенти спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" активно займаються науково-дослідною роботою,

яка є однією із складових частин діяльності навчального процесу. Про це свідчать їх численні участі в міжнародних, всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях, симпозіумах, круглих столах та Всеукраїнських олімпіадах зі спеціальності та конкурсах наукових робіт. Підтримуються існуючі та розширюються науково-навчальні зв'язки із провідними навчальними закладами ближнього та дальнього зарубіжжя. Студенти мають можливість проходити практику та стажування на кращих підприємствах Херсону. Студенти користуються матеріально-технічним забезпеченням Херсонського державного університету: а саме: учбово-лабораторними корпусами, двома дев'ятиповерховими та одним п'ятиповерховим гуртожитками, санаторієм-профілакторієм, водно-спортивною базою на березі Дніпра, бібліотекою, спортивно-оздоровчим табором "Буревісник" на березі Чорного моря, обсерваторією, музеями наукових колекцій та історії ХДУ, трьома спортивними, двома актовими залами, спортивними та тренажерними майданчиками, басейном, ботанічним садом, пунктами гарячого харчування тощо.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня? *довге поле*

Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1243.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?	240
Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?	171,5
Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?	68,5
Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)? <i>довге поле</i>	
<p>Зміст ОП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОП, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей, а саме: розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності з урахуванням міжнародного досвіду та регіональних особливостей. Зміст ОП відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Так, ОП передбачає комплексну підготовку фахівців у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за рахунок поєднання поглибленого вивчення дисциплін з підприємництва (Основи підприємництва, Економіка та фінанси підприємств та ін.) та дисциплін з торгівлі (Основи торговельної діяльності, Міжнародна торгівля та ін.) з вивченням теоретичних дисциплін таких, як: Теоретична економіка, Фінанси, гроші та кредит та практичних дисциплін таких, як: Організація виробництва, Витрати підприємства, Технологія здійснення біржової торгівлі. Також у ОП передбачено вивчення вузько спеціальних дисциплін таких, як: Логістика, Інвестиційна діяльність, Податкова політика.</p>	
Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії? <i>коротке поле</i>	
Здобувачі вищої освіти мають можливість і реально формують індивідуальну освітню траєкторію. Індивідуальна освітня траєкторія визначається дисциплінами самостійного вибору відповідно до Положення про дисципліни за вибором	

<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) та самостійним вивченням будь-якої дисципліни. Вибіркові навчальні дисципліни забезпечують виконання вимог варіативної частини ОП і обираються студентом із навчального плану з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності. ЗВО розробив процедури, які дозволяють формувати індивідуальну освітню траєкторію: створена електронна база дисциплін, які можуть обиратися з детальними анотаціями та вимогами; розроблена система факультативів, практикумів. Для реєстрації та вибору навчальної дисципліни необхідно зареєструватися на сайті <http://www.ksuonline.kspu.edu> і, ознайомившись з презентаціями, здійснити вибір (вибірковий компонент ВК4). Студенти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються. Наприклад, вибірковий компонент ВК6 це або дисципліна "Логістика", або дисципліна "Основи аудиту" та інші. Також для формування індивідуальної освітньої траєкторії студенти обирають тему кваліфікаційної роботи серед переліку запропонованих тем.

В університеті готується для розгляду на Вченій раді "Порядок обрання вибіркових компонент освітньої програми циклів загальної та професійної підготовки" (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/Discussion.aspx>).

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін? *довге поле*

Вивчення дисциплін вільного вибору в Херсонському державному університеті регламентується "Положенням яким визначено порядок та умови обрання студентами дисциплін за вибором (затверджено наказом ХДУ від 02.07.2016 р № 428-Д)" Здобувачем вищої освіти вибір навчальних дисциплін здійснюється у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. Вибір дисциплін варіативної частини освітньої програми студент здійснює при формуванні індивідуального навчального плану. Вибіркові дисципліни професійної та практичної підготовки надають можливість здійснення поглибленої підготовки за спеціальностями та спеціалізаціями. До варіативної частини індивідуального навчального плану можуть бути зараховані дисципліни, які здобувач вищої освіти – учасник програми академічної мобільності обирає у навчальному закладі-партнері, за умови документального підтвердження вивчення цих дисциплін. Обсяг однієї дисципліни вільного вибору становить не менше 3 кредити ЄКТС (90 годин). Форма контролю дисципліни за вибором – залік. Для здобувачів ступеня бакалавра варіативна компонента становить не менше 60 кредитів. Викладання дисциплін здійснюють всі кафедри університету за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. До переліку цих дисциплін можуть бути внесені як окремі освітні компоненти, так і пакетні програми, що представляють дисципліни відповідно до обраної спеціалізації, затвердженої вченою радою ХДУ Перелік вибіркових дисциплін та їх презентаційні матеріали щорічно оновлюються у каталозі, що розміщено на сайті <http://ksuonline.kspu.edu/>. Для формування контингенту студентів для вивчення вибіркових дисциплін на засіданні розширеного старостату студенти ознайомлюються з переліком дисциплін та алгоритмом їх вибору і реєстрації. Після ознайомлення студенти мають подати електронні заяви через заповнення анкети на сайті <http://ksuonline.kspu.edu/>. З метою забезпечення зручності у формуванні розкладу занять для вивчення вибіркових дисциплін у масштабах університету виділяється один день на тиждень. Навчальний відділ складає окремий розклад занять для зведених груп на 5,6 парах з подальшим розміщенням його на сайті університету. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибіркових дисциплін проводиться на підставі подання факультету та академічної довідки студента. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової кількості кредитів.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності *коротке поле*

Практична підготовка студентів здійснюється шляхом проходження ними навчальної, виробничої та передипломної практики на

відповідних підприємствах згідно з укладеними договорами. Практика студентів є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих кадрів. Вона спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих студентами за час навчання, як загальних, так і фахових компетентностей за обраною спеціальністю. Практична підготовка є обов'язковим компонентом ОП, що регламентується Положенням про практичну підготовку студентів. Практика проводиться в умовах професійної діяльності під керівництвом викладача ЗВО та спеціаліста з даного фаху (в установі). Зміст практичної підготовки відображається в робочих навчальних програмах (http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP/Disc_bak_riv.aspx). ОП передбачає таке проходження практики, що формує компетентності здобувачів вищої освіти, необхідні для професійної діяльності: вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; здатність проведення досліджень на відповідному рівні; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність формувати та використовувати облікову інформацію; здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами.

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП *коротке поле*

На факультеті працюють колективи самодіяльної творчості, які постійно беруть участь у всеукраїнських, міжнародних, міських та обласних, університетських культурних акціях та заходах. Студенти долучаються до соціальних та громадських акцій. В університеті працює студентський волонтерський центр "Власний вибір", який постійно проводить соціальні заходи з допомоги дітям, які проживають у школах-інтернатах, підтримки переселенців, беруть участь у всеукраїнських та обласних благодійних акціях. Студентський парламент університету головною концепцією своєї роботи вважає взаємодію та співпрацю всіх факультетів та активну участь кожного студента у житті університету. Як орган студентського самоврядування, студентський парламент ХДУ бере участь у роботі університету за різними напрямками: науковим, освітнім, спортивним, культурно-масовим, благодійним, інформаційним. Організує конференції, семінари, тренінги, круглі столи, конкурси, проводить низку загальноуніверситетських заходів. Всі події студентського життя висвітлюються у соціальних мережах: Instagram https://www.instagram.com/students_of_ksu?utm_source=ig_profile_share&igshid=lookb4wafy57m та Facebook <https://www.facebook.com/studparlamentksu/> Набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок також забезпечується дисциплінами "Соціологія", "Психологія" та "Філософія" та окремими темами дисципліни "Політологія".

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту? *коротке поле*

Професійний стандарт для спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" відсутній. При визначенні компетентностей та результатів навчання зі спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" орієнтується на наступні нормативно-правові документи Закон України "Про вищу освіту", Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, Стандарт вищої освіти зі спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" галузі знань 07 "Управління та адміністрування" для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, Національний класифікатор України (класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010), Постанови Кабінету міністрів "Про затвердження Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, інші методичні рекомендації. Відповідно до Національного класифікатора України ДК 009:2010 "Класифікація видів економічної діяльності", випускники можуть працювати на таких посадах: 2441.2 Економіст, 3411 Брокер, 3411 Дилер, 2419.2 Економіст із збуту, 1314 Комерсант, 1452 Менеджер (управитель) в оптовій торгівлі, 1453.2 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі непродовольчими товарами, 1475.4 Менеджери (управителі) з питань комерційної діяльності та управління, 1454 Менеджер (управитель) в роздрібній торгівлі продовольчими товарами, 342 Агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери, 3417 Аукціоніст (ліцитатор), 2419.2

Логіст, 1475.4 Менеджер (управитель) з логістики, 3429 Ревізор комерційний шляховий.

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)? *коротке поле*

ЗВО використовує оптимальне співвіднесення реального і декларованого навантаження в розрізі кожного ОК. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (у новій редакції) самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вимоги щодо організації, проведення та контролю за всіма видами самостійної роботи визначаються "Положенням про організацію самостійної роботи студентів у ХДУ" (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Навчальний час, відведений для самостійної роботи студента, регламентується нормативними документами МОН України, навчальним планом і знаходиться в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Співвідношення обсягів самостійної роботи та аудиторних занять визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної навчальної дисципліни, її місця, значення і мети в реалізації ОП, а також питомої ваги у навчальному процесі практичних і семінарських занять. Навчальний тиждень – складова частина навчального часу здобувача СВО "бакалавр" становить 24 академічних годин аудиторної роботи.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти *коротке поле*

ЗВО використовує окремі елементи дуальної освіти, спираючись на розуміння необхідності підготовки фахівців здатних працювати в умовах реального виробництва. Дуальна форма здобуття освіти передбачає навчання на робочому місці з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, що сприяє подолання розриву між теорією і практикою, наприклад: здобувачі, які працюють на майбутніх робочих місцях мають індивідуальні графіки роботи на підприємстві та індивідуальні графіки навчання в університеті (студенти освітньої програми "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" не мають індивідуальних графіків навчання, але на факультеті існує така практика, так студентка спеціальності "Середня освіта" Самсонова Я.О. працює на підприємстві та навчається за індивідуальним графіком). Практичне навчання на робочих місцях є складовою ОП та обліковується у кредитах ЄКТС. Спираючись на розуміння необхідності підготовки фахівців здатних працювати в умовах реального виробництва ХДУ застосовує такі види та форми навчання як проведення навчальних занять безпосередньо на робочих місцях, а саме практичні заняття з дисципліни "Організація виробництва", виконання завдань з курсових та кваліфікаційних робіт за тематикою, що пов'язана з реальним виробництвом. Окремого значення набуває залучення практиків до проведення навчальних занять та керівництва кваліфікаційними роботами.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx>

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП? *коротке поле*

Правила прийому на навчання розробляються виключно у відповідності до державних Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України. Затверджуються рішенням вченої ради університету, оприлюднюються на сайті університету.

Вступники приймаються на навчання на перший курс згідно сертифікатів ЗНО. У 2019 році обов'язковими сертифікатами для вступу

на бюджетну форму навчання були: українська мова та література, математика, іноземна мова (або географія). Вступники, які вступали на контрактну форму навчання мали надати наступні сертифікати ЗНО: українська мова та література, історія України, математика (або географія). Особи, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, можуть прийматись на другий (третій) курс згідно сертифікату ЗНО з української мови та літератури, а також складати вступний фаховий іспит зі спеціальності. Програма фахового вступного випробування враховує особливості ОП, оскільки спрямовуються на оцінку відповідності знань, умінь і навичок студентів вимогам навчання. Відповідна програма складена та затверджена головою приймальної комісії ХДУ у 2019 р.

Документом, що визначають вимоги до вступних випробувань є Правила прийому на навчання до ХДУ в 2019 р., розроблені Приймальною комісією ХДУ (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx>).

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? коротке поле

Для здобувачів, які навчались в українських закладах освіти (або було припинено навчання в ХДУ), – на підставі Положення про організацію освітнього процесу, що передбачає такі процедури: проведення порівняльного аналізу освітніх документів (академдовідки або копії залікової книжки) здобувача зі змістом нормативної частини ОП університету, визначення переліку освітніх компонентів, що можна перезарахувати; визначення вибіркового дисциплін, що можуть бути зараховані та визначення компонентів, що їх слід скласти з метою вирівнювання в навчальних планах. Вирівнювання відбувається у терміни, визначені окремим розпорядженням, на підставі заяви здобувача та оплати ним додаткових освітніх послуг. Для здобувачів, які беруть участь у програмі академічної мобільності на базі закордонних закладів-партнерів, визнання результатів навчання здійснюється відповідно до Положення про академічну мобільність студентів ХДУ. У разі, якщо особа вступає на навчання на підставі іноземних документів про освіту, університет готує відповідні подання до Інформаційно-іміджевого центру МОН України для проведення процедури визнання зазначених документів. Після отримання відповідного сертифікату, навчання може бути продовжено. У разі непроходження процедури визнання впродовж першого семестру, студент відраховується з університету. Ця норма закріплена в Правилах прийому на навчання

(<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/RulesOfEntryToKSU.aspx>).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? коротке поле

На навчання за ОП було поновлено студентку Єрмолаєву Дар'ю Сергіївну, яка раніше отримувала освіту у ХДУ, але за іншої ОП (Наказ №413-с від 22.08.18р.), вона склала академічну різницю з 10 дисциплін (таких як, "Основи біржової діяльності", "Маркетинг", "Статистика", "Макроекономіка" та інші) загальним обсягом 30 кредитів.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? коротке поле

Визнання РН, здобутих шляхом неформальної освіти, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>). ХДУ залишає за собою право здійснювати визнання РН, набутих у неформальній освіті в обсязі до 30 кредитів ЄКТС у відповідності до спеціально виданого наказу на підставі заяви здобувача вищої освіти з мотивованим обґрунтуванням звернення. Визнання РН повинно передбачати такі обов'язкові етапи: подання освітньої декларації та додавання до неї інших документів, які можуть засвідчувати наведену в ній інформацію; формування комісії, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання РН; проведення атестації для визнання РН. **Не здійснюється визнання РН, набутих у неформальній освіті, здобутих до початку навчання на певному освітньому рівні, набутих у неформальній освіті під час перебування на окупованих територіях та у невідконтрольних районах Донецької та Луганської областей.** На період функціонування в ХДУ

освітнього центру "Крим-Україна" здійснюється поновлення на навчання осіб, які завершили навчання на тимчасово окупованій території АР Крим та вступають до ХДУ на підставі "Порядку проходження атестації для визнання здобутих кваліфікацій, РН та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 р." (<http://www.kspu.edu/Entrant/SelectionCommittee/ECenterCrimeaUa.aspx>). В університеті готується для розгляду на Вченій раді "Порядок про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті" <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/Discussion.aspx>

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)? коротке поле

Станом на момент перевірки університет не проводив процедуру визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. В той же час Положення про організацію освітнього процесу містить право університету, в якості експерименту, здійснювати таку роботу. Як підготовчий етап до такого виду діяльності, університет впродовж 4-х років (з 2016 р.) в межах діяльності освітнього центру "Крим-Україна" активно проводить процедуру атестації для визнання здобутих кваліфікацій, результатів навчання та періодів навчання в системі вищої освіти, здобутих на тимчасово окупованій території України після 20 лютого 2014 року (порядок проходження розроблено відповідно до наказу МОН України від 19.05.2016 № 537, схвалено вченою радою університету та затверджено наказом ректора). Інформація про Порядок розміщена на сайті університету на сторінці Освітнього центру (<http://www.kspu.edu/NewsPages/Crimea.aspx>).

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи коротке поле

Згідно з ОП (http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP/Educational_programs.aspx) формами організації освітнього процесу є лекції, практичні, семінарські заняття, самостійна робота студентів, консультації, індивідуальні заняття, практика, кваліфікаційні роботи. Методами навчання є: 1. Пояснювально-ілюстративний метод або інформаційно-рецептивний для передачі великого масиву інформації у "готовому" виді. Студенти сприймають і осмислюють факти, оцінки, висновки, що сприяє досягненню ПРН 1, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 9, ПРН 13, ПРН 16. 2. Репродуктивний метод при взаємозв'язку з інформаційно-рецептивним сприяє формуванню знань, навичок і вмінь, формує основні розумові операції. Для цього використовуються практичні роботи, різні форми самоконтролю, що сприяє досягненню ПРН 2, ПРН 6, ПРН 11, ПРН 17, ПРН 20. 3. Метод проблемного викладу шляхом розкриття системи доказів, порівняння точок зору, різних підходів показує спосіб вирішення поставленого завдання. Студенти стають свідками й співучасниками наукового пошуку, не лише сприймають готову інформацію, але й простежують логіку доказів. Це сприяє досягненню ПРН 8, ПРН 10, ПРН 12, ПРН 14, ПРН 15. 4. Дослідницький метод сприяє прояву ініціативи, самостійності, творчого пошуку. Проводиться аналіз матеріалу, постановки проблем, завдань тощо. Завдання містять в собі всі елементи самостійного дослідницького процесу. Студенти самостійно виконують дії пошукового характеру. Таким чином досягається ПРН 5, ПРН 7, ПРН 18, ПРН 19.

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань? коротке поле

ОП спрямована на студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання з використанням пояснювально-ілюстративних, інтерактивних, проектних, комп'ютерних технологій навчання. Навчання за ОП здійснюється у класичних формах, як

колективних (навчальні заняття – лекційні, семінарські, практичні), так і індивідуальних, які забезпечують студентоцентрованість освітнього процесу (самостійна робота студентів, індивідуальні консультації, практики, контрольні заходи). Студентоцентрований підхід забезпечується також шляхом навчання за індивідуальними навчальними планами, наявністю вагової варіативної складової навчального плану, запровадженням системи трансферу і накопичення кредитів (ЄКТС), створенням університетського репозитарію, видачею додатку до диплому європейського взірця, змінами в організації навчального процесу; формуванням навчальних планів і програм на засадах міждисциплінарного та компетентнісного підходу. Формування тем кваліфікаційних робіт відбувається шляхом наукової дискусії студентів і викладачів, що підвищує індивідуалізацію навчання і вмотивованість студентів. Переможці олімпіад та конкурсів наукових робіт мають додаткові преференції. Елементом запровадження моніторингу освітніх процесів є проведення анкетування студентів, спрямоване на оцінювання рівня організації та проведення занять з метою виявлення можливих відхилень викладачів від дотримання діючих в університеті стандартів і нормативних документів і отримання зворотного зв'язку від студентів щодо якості організації проведення занять.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи *коротке поле*

ОП розроблена відповідно до пункту 1.6. Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (зі змінами) про академічну свободу. Студенти мають право на вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених ОП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. Вибірковими компонентами ОП є такі дисципліни вільного вибору: Основи підприємництва / Теорія бухгалтерського обліку, Інформаційні системи в логістиці / Облік в торгівлі та інші. Студенти мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з деканом факультету. Академічна свобода забезпечується можливістю студентів вільно обирати зміст і форми своєї навчальної та наукової роботи, реалізувати свої здібності та таланти; розробленням навчальних програм, які зосереджуються на результатах навчання, компетентностях, які враховують особливості пріоритетів студента, ґрунтуються на реалістичності запланованого навчального навантаження, яке узгоджується із тривалістю ОП; академічною мобільністю, у тому числі міжнародною. ОП відповідає принципам академічної свободи викладачів, які можуть самостійно обирати форми і методи навчання при викладанні дисциплін. В університеті готується для розгляду на Вченій раді "Порядок обрання вибіркового компонент освітньої програми циклів загальної та професійної підготовки" (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/Discussion.aspx>).

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *коротке поле*

Учасники освітнього процесу інформуються через навчальну картку студента та залікову книжку, що містять інформацію про перелік і послідовність вивчення навчальних дисциплін, обсяг навчального навантаження студента (усі види навчальної діяльності), типи індивідуальних завдань, систему оцінювання (поточний та підсумковий контроль, атестацію випускника). Сукупність обов'язкових дисциплін визначає нормативну складову індивідуального навчального плану студента і забезпечує виконання вимог основної частини освітньої програми. Дисципліни вільного вибору студента забезпечують виконання вимог вибіркової частини ОП, сприяють здійсненню поглибленої підготовки за спеціальністю, що визначають характер майбутньої діяльності здобувача вищої освіти, підготовку його за певною спеціалізацією та сприяють академічній мобільності студента. Виконання навчального плану здійснюється згідно із графіком освітнього процесу. Учасники освітнього процесу також інформуються викладачами під час проведення аудиторних занять, за допомогою робочих програм з відповідних дисциплін, в яких визначено цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядку та критерії оцінювання.

Усі робочі програми доступні для ознайомлення на сайті кафедри (http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP/Disc_bak_riv.aspx) та доступні для ознайомлення на кафедрі (ауд. 320 головної корпусу ХДУ). В університеті розробляється структура та вимоги індивідуального навчального плану студента.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП *довге поле*

Для науково-дослідної роботи студентів, що навчаються за ОП, характерною є єдність цілей і напрямів навчальної, наукової і виховної роботи, тісна взаємодія всіх форм і методів роботи, що реалізується в навчальному процесі і в позанавчальний час. Це забезпечує безперервну їх участь у науковій діяльності протягом усього періоду навчання. Сприятливі умови для цього створює активна виробнича практика. Студенти виконують і захищають кваліфікаційну роботу, що є підсумком усієї науково-дослідної роботи. Перелік предметів, з яких виконується кваліфікаційна робота, відповідає змісту ОП та затверджується наказом ректора університету. Також, під час навчання студенти виконують з окремих дисциплін ОП реферативні, контрольні, проектні роботи, дослідницькі проекти. На основному етапі підготовки кваліфікаційної роботи – навчально-дослідницькому рівні – забезпечується розвиток інтересу до професійної діяльності як можливість спеціалізації. Цей рівень реалізується під час аудиторних занять (включення елементів наукового пошуку в процес вивчення певних тем (розділів, модулів) навчальних предметів (курсів), у виконання індивідуальних творчих завдань дослідницького характеру, виконання реферативно-творчих дослідницьких робіт у ході вивчення окремих тем (розділів, модулів) тощо), факультативних, гурткових занять, засідань проблемних груп та студентського наукового товариства студентів. На рівні пошуково-дослідницької діяльності забезпечується органічне поєднання колективних та індивідуальних форм навчальної й дослідницької (пошукової, дослідницько-експериментальної) діяльності, залучення студентів до підготовки індивідуальних пошуково-дослідницьких робіт. Реалізується даний рівень в комплексній системі роботи аудиторних, факультативних, гурткових занять, засідань проблемних груп та засідань студентського наукового товариства, вченої ради факультету, університету як осередків науково-дослідницької роботи ХДУ. На кафедрі фінансів, обліку та підприємництва існує постійно діюча студентська проблемна група "Особливості розвитку підприємств регіону", керівник Мохненко А.С., доктор економічних наук, професор. Мета роботи групи – проаналізувати особливості розвитку підприємств регіону та визначити перспективи їх розвитку. Мета роботи тісно пов'язана з ініціативною науково-дослідною темою кафедри "Організаційно-економічні складові конкурентоспроможного розвитку господарюючих суб'єктів" (0117U003286). Студенти спеціальності постійно беруть участь у науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, студентських олімпіадах та пишуть наукові статті у журнали різних рівнів (Наприклад, студенти беруть участь у щорічній Всеукраїнській науково-практичній конференції "Актуальні питання економічного розвитку в сучасних умовах" та щорічній міжнародній науково-практичній конференції "Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти", які проводить кафедра).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі *довге поле*

Підвищення кваліфікації, міжнародне стажування та стажування у вітчизняних ЗВО, практичні конференції та інші наукові та практичні заходи дають можливість викладачам підвищувати свій науково-методичний рівень, здійснювати професійне зростання, удосконалювати навчальні програми з дисциплін та спецкурсів, що викладаються на кафедрі. Зокрема, наукові здобутки викладачів кафедри відображено у робочих програмах з таких дисциплін: – "Звітність підприємств" (наукова публікація Scopus професора Мохненко А.С. "Formation of account of reservoir expenses model" та розділ у колективній монографії доцента Федорчука О.М. "Сучасний стан та пріоритети розвитку системи обліку, оподаткування й аналізу виробничо-економічної діяльності суб'єктів господарювання агропромислового сектору економіки"); "Зовнішньоекономічна діяльність підприємств" (дисертація доцента Петренко В.С. "Стратегії

розвитку аграрних підприємств з іноземними інвестиціями", а саме розділ 4 "Особливості облікової політики на підприємстві з іноземними інвестиціями" та наукова публікація Мельникової К.В. "Formation of vertically integrated agrarian enterprises with foreign capital"); "Венчурний бізнес" (наукова публікація Web of Science доцента Петренко В.С. "Joint enterprises in foreign trade activity of Ukraine"); "Економіка та фінанси підприємств" (наукова фахова публікація доцента Ковальова В.В. "Підходи до оцінки економічних результатів діяльності підприємств"); "Економічний аналіз" (наукова фахова публікація професора Мохненко А.С. та доцента Федорчука О.М. "Управління конкурентоспроможністю підприємства на основі застосування системного підходу").

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО *коротке поле*

Міжнародна академічна мобільність реалізується на підставі Положення про академічну мобільність студентів Херсонського державного університету (№ 628-Д від 29 жовтня 2015 року), 28 міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм, проектів, укладення угод про співробітництво між іноземним ЗВО та ХДУ, між ЗВО України та ХДУ, між групою ЗВО різних країн та ХДУ. Міжнародний обмін дозволяє підвищити якість підготовки фахівців шляхом ефективного використання педагогічного, методичного, наукового потенціалу університету та сприяє розвитку вищої освіти. Здобувачі освіти та НПП на ОП мають доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Завідувач кафедри професор Мохненко А.С. та доцен кафедри Петренко В.С. мають публікації у наукометричних базах Scopus та Web of Science з тематики ОП. Стимулювання та підтримка міжнародної діяльності – пріоритетний напрямок діяльності ХДУ. Сайт університету постійно надає інформацію про участь в міжнародних проектах, конференціях, обмінах, проводяться зустрічі з провідними колегами під час їх приїзду на конференції, професорські тижні, урочистості. Проводяться збори із студентами-активістами факультетів з міжнародного співробітництва щодо діяльності щодо інформування про поточні міжнародні програми, конкурси, стипендії, стажування та ін. Детальну інформацію щодо конкурсного відбору розміщено відкритому доступі (<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations.aspx>).

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання? *довге поле*

В ОП застосовується 3 форми контролю – поточний, модульний і підсумковий. 1. Поточний контроль – виконання завдань різних рівнів складності. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати предметну область, пов'язану з впровадженням інформаційної системи, здатності осмислити взаємозв'язки між елементами інформаційної системи, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентацію). В процесі поточного контролю здійснюється перевірка запам'ятовування та розуміння програмного матеріалу, набуття вміння і навичок конкретних розрахунків та обґрунтувань, опрацювання, публічного та письмового викладу (презентації) певних питань дисципліни. Об'єктами поточного контролю знань студента є: – систематичність та активність роботи на практичних заняттях; – виконання завдань для самостійного опрацювання; – виконання завдань підвищеної складності. При контролі систематичності і активності роботи студента на практичних заняттях оцінці можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на лабораторних і практичних заняттях; активність при обговоренні технічних завдань] винесених на лабораторні і практичні заняття; результати експрес-тестування

тощо. І у разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю визначає викладач. При контролі виконання завдань для самостійного опрацювання оцінці можуть підлягати: самостійне опрацювання тем в цілому чи окремих питань; виконання індивідуальних аналітично-розрахункових ситуаційних завдань; виконання індивідуальних робіт з елементами наукового дослідження в галузі інформаційних систем. 2. Модульний контроль – виконання комплексних проектів, контрольних робіт: тестів, задач і кейсів. Модульний контроль здійснюється відповідно до кількості модулів. Форми проведення модульного контролю: – письмова лабораторна/практична робота; – підсумкова модульна робота. Склад завдань модульного контролю та їх структура визначаються лектором з урахуванням рівня підготовки студентів спеціальності. Тестовий контроль ґрунтується переважно на закритих тестах та нескладних розрахункових завданнях. До складу письмової модульної контрольної роботи входить: – теоретичні запитання нормативного або проблемного характеру; – тестові завдання на знання мови програмування; – графоаналітичні завдання; – аналітично-розрахункові завдання. 3. Підсумковий контроль – виконання проекту в цілому і проблемних питань, творчих завдань, тестовий контроль різних ступенів складності. Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми) навчальної дисципліни тощо.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

Оцінювання академічних досягнень студентів здійснюється під час міжсесійного (поточного та атестаційного) та семестрового контролю знань студентів. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних занять – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів, коригування їх знань. Атестаційний (проміжний) контроль здійснюється після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни, модуля, визначеного робочою навчальною програмою, з метою систематизації теоретичних знань та практичних навичок студентів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, що визначається робочим навчальним планом, у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни. На сайті кафедри викладено критерії оцінювання різних видів робіт (в робочих програмах дисциплін) та викладено Положення про кваліфікаційні роботи.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти? *коротке поле*

На початку вивчення відповідної дисципліни (але не пізніше другого аудиторного заняття) студента повідомляють про структуру дисципліни, зміст курсу і форми проведення міжсесійного та семестрового контролю, критерії оцінювання знань, про наявність електронного варіанту робочої навчальної програми або інших методичних матеріалів з цього питання на сайті кафедри (http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP/Disc_bak_riv.aspx). На сайті університету також заздалегідь розміщується розклад сесій, заліків, практик, захисту курсових робіт, атестації здобувачів (<http://www.kspu.edu/ForStudent/Shedule.aspx>).

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? *коротке поле*

Форми атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідають вимогам Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність", затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1243. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного завдання або проблеми в сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. Кваліфікаційна робота не

повинна містити плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Процедура проведення контрольних заходів регулюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу ХДУ (з поправками), ознайомитися з яким учасники освітнього процесу можуть на сайті університету (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>). Форми проведення поточного та атестаційного контролю визначаються робочими навчальними програмами з дисциплін, яка розміщена на сайті ХДУ. Семестровий контроль здійснюється згідно з графіком навчального процесу та розкладом, складеним у встановленому факультетом і затвердженим порядку. Розклад проведення екзаменів доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії, та доступний на сайті університету.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП *коротке поле*

Процедури проведення контрольних заходів за дисциплінами ОП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" мають чіткі критерії виконання: теоретичне завдання (відповідність теми), практичне завдання (числові результати та висновки), тестові завдання (відповідність правильним відповідям) чи індивідуальне завдання (відповідність завданню). Наявність чітких критеріїв виконання завдань забезпечує об'єктивність процедури оцінювання екзаменаторами. Якщо студент не виконує мінімально достатнього обсягу завдань, визначених екзаменатором, для складання дисципліни, то здобувач вищої освіти отримує право на перездачу. У разі неявки або незадовільної оцінки на перездачі, студент здає дисципліну комісії на ліквідації академічної заборгованості. До складу комісії, окрім провідного викладача дисципліни, входять представники від кафедри (завідувач, або професор кафедри, або інший викладач з даного фаху) та представник від деканату (декан або заступник декана). Це дозволяє вирішити можливий конфлікт інтересів. На спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" випадки академічної заборгованості відсутні, але на факультеті вони є, дуже поодинокі і студенти відразу перездають їх. Так студентка спеціальності "Облік і оподаткування" Джердж Є.Е. перездавала дисципліну "Організація бухгалтерського обліку" через пропуски занять із поважних причин як лекторів доц. Петренко В.С., так і завідувачу кафедри фінансів, обліку та підприємництва проф. Мохненко А.С. і заступнику декана доц. Мельниковой К.В.

Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

У разі відсутності на екзамені з поважних причин, студент має особисто не пізніше наступного після екзамену дня повідомити деканат про причини неможливості складання екзамену за розкладом. Розпорядженням декана факультету такому студенту встановлюється індивідуальний термін семестрового контролю із зазначенням кінцевого строку. Якщо термін індивідуального складання семестрового контролю виходить за межі сесії, питання розглядає проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи за заявою студента з візою декана факультету. Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. Студентам, які одержали під час сесії/семестрового контролю незадовільні оцінки, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру у терміни, визначені графіком освітнього процесу на поточний навчальний рік. Повторне складання екзаменів (заліків) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, який здійснював семестровий контроль, другий – комісії, яка створюється розпорядженням декана факультету. До складу комісії обов'язково включається педагог, який викладав цю навчальну дисципліну, а також викладачі кафедри певного профілю, що забезпечує об'єктивність екзаменаторів та запобігає конфлікту

інтересів. Конкретних прикладів повторного проходження контрольних заходів серед студентів спеціальності не мали місце.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП *коротке поле*

Згідно до Положення про організацію освітнього процесу (зі змінами) (наказ від 25.09.2017 № 610-Д) за результатами контрольних заходів здобувачі мають право подати апеляцію на отриману оцінку. Апеляції розглядає апеляційна комісія ХДУ, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом ректора. Очолює комісію один з проректорів, до складу комісії входять по одному провідному викладачу з кожної освітньої програми (за поданням факультетів). До розгляду апеляції залучаються до 3-осіб з відповідної або спорідненої спеціальності. Не дозволяється вводити осіб, які викладали (викладають у заявника). Процедура апеляції визначена у розділі V, підпункті 5.11 "Контрольні заходи" Положення про організацію освітнього процесу. Апеляція має бути обґрунтованою і подається до навчального відділу особисто вступником у вигляді заяви на ім'я голови Апеляційної комісії тільки у письмовій формі. Апеляційна заява подається не пізніше наступного робочого дня після оголошення екзаменаційної оцінки. Апеляція розглядається на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного робочого дня після її подання. Протоколи апеляційної комісії зберігаються у справах навчального відділу університету впродовж поточного року. На період зимової сесії 2019 року студенти ОП "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" не оскаржували результати контрольних заходів, отриманих на одному з етапів їх здачі – в період сесії чи на етапі ліквідації академзаборгованостей.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності? *коротке поле*

Дотримання вимог щодо академічної доброчесності регулюється наступними документами: – Статут Херсонського державного університету – Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Херсонського державного університету, затверджене наказом від 02.02.2018 № 76-Д. – Положення про Комісію з питань академічної доброчесності Херсонського державного університету, затверджене наказом від 02.02.2018 № 77-Д (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>).

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? *коротке поле*

3 червня 2018 р. укладено договір про співпрацю з ТОВ "Антиплагіат" (без фінансових зобов'язань) з метою виявлення академічного плагіату в наукових роботах. Через сервіс Unicheck перевірено протягом 2019 н.р. 1497 документів. З 2019 року підписано угоду про перевірку статей, поданих до друку в наукових фахових виданнях університету.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП? *коротке поле*

Університет проводить інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу через вебсайт університету (сторінка Наукової бібліотеки), проведення семінарів, майстер-класів, практичні заняття, залучаючи фахівців і експертів з академічної доброчесності. Надаються рекомендації та консультації щодо способів і шляхів дотримання академічної доброчесності учасників освітнього процесу університету. Постійно проходить рецензування, внутрішня експертиза кваліфікаційних робіт та попередні захисти кваліфікаційних робіт. Крім того, в дисципліні ОП "Організація наукової діяльності" є розділ, який присвячено академічній доброчесності.

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП *коротке поле*

Будь-який учасник освітнього процесу університету, який став свідком або має причину вважати, що стався факт порушення академічної доброчесності, має право повідомити про це Комісію з питань академічної доброчесності Херсонського державного університету, яка діє згідно з Положенням, затвердженим наказом від 02.02.2018 № 77-Д. ця комісія є незалежним колегіальним органом,

наділеним правом виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу університету.

6. Людські ресурси

[Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму? *коротке поле*](#)

Під час конкурсного відбору НПП університету застосовується Моніторинг діяльності науково-педагогічного працівника ХДУ, який бере участь у конкурсі на заміщення вакантної посади, схвалений рішенням вченої ради університету (протокол від 29 жовтня 2018 р. № 3) та затверджений наказом від 01.11.2018 № 901-Д. Оцінювання діяльності НПП здійснюється на підставі сімох груп показників: науково-дослідницька робота і міжнародна діяльність, науково-організаційна робота і організаційно-мистецька діяльність, оприлюднення результатів наукової, науково-методичної та мистецької діяльності, освітня діяльність, соціально-гуманітарна діяльність, науково-педагогічний потенціал, рейтингові показники. Згідно з Положенням про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів у ХДУ від 03.10.2019р. № 773-Д процедура конкурсного добору враховує професіоналізм викладачів на ОП як вимогу. Під час конкурсного добору викладачі проводять відкриті заняття, що дозволяє визначити їх професіоналізм. Рівень професіоналізму викладачів підтверджується їх науковою кваліфікацією, наприклад: Мохненко А.С. – диплом доктора наук ДД № 000155, атестат професора 12ПР № 008475, Федорчук О.М. – диплом кандидата наук ДК № 038071, атестат доцента 12ДЦ № 021962, Ковальов В.В – ДК № 029338, 12ДЦ № 018992, Петренко В.С. – ДД №007967, АД № 001714, Мельникова К.В. – ДК № 028179 та інші.

[Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу *коротке поле*](#)

Роботодавці активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі у засіданнях кафедри при обговоренні (попередньому захисті) кваліфікаційних робіт студентів. Вони беруть участь у розробці ОП (наприклад Пісінков А.О.) та рецензуванні ОП в частині фахової підготовки (наприклад Скороход А.В., Соболев А.М., Чмир А.В.). Роботодавці беруть участь у захисті кваліфікаційних робіт у якості голів екзаменаційних комісій (наприклад Пісінков А.О.). Активність роботодавців у процесах організації та реалізації ОП зумовлена їх зацікавленістю у забезпеченні заповнення вакансій, надання інформації студентам про вакантні робочі місця відповідно до їх спеціальності. Представники роботодавців виступають у ролі голів комісій при захисті кваліфікаційних робіт, рецензентами кваліфікаційних робіт студентів, забезпечують проходження практики на підприємстві та виступають керівниками практики від підприємства, з ними підписано договір про проходження практики (наприклад Осокін О.О. директор ПП "Торговий дім Агроальянс" договір №12/102 від 23 вересня 2019 р.; Коломієць Є.В. директор ТОВ "Енергобудпроект - 1" договір №12/82 від 13 вересня 2019 р.; Резніченко А.В. директор ПП "Фірма АВТО-ГРАФ" договір №12/27 від 09 вересня 2019 р.; Іванов Д.О. директор ТОВ "Автопланета Плюс" договір №12/2 від 06 вересня 2019 р.; Чмир А.В. директор ТОВ "Юг-Дніпротранс" договір №12/58 від 12 вересня 2019 р.).

[Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців *коротке поле*](#)

04.11.2019 р. професор Державного університету штату Нью-Йорк у Потсдамі (США) Грегорі Гарднер проводив лекції з актуальних проблем економіки для студентів спеціальності; 15.11.2019 р. було проведено лекційне заняття "Сучасний маркетинг на підприємствах" за участю гостьового лектора Соловйова І.О., доктора економічних наук, професора кафедри економіки та підприємництва Херсонського

національного технічного університету. Такі заходи сприяють розширенню світогляду студентів, знайомству з новими фактами, науковими напрямками у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, а також на формування умінь дискутувати та оперувати отриманими раніше знаннями, мотивувати до подальшого поглибленого вивчення інформації, представленої лектором. Крім того, задля забезпечення якості підготовки випускників за ОП відбувається постійна співпраця з провідними вченими Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (проф. Бабенко В.А), Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (проф. Гарафонова О.І.), Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу (проф. Перезовова І.В.), Одеського національного економічного університету (проф. Янковий О.Г.), Херсонського національного технічного університету (проф. Наумов О.Б.) та інших провідних вузів через залучення науковців для проведення науково-методологічних семінарів, майстер-класів, викладання магістерських курсів.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння *коротке поле*

ХДУ згідно зі ст. 52 Закону України "Про вищу освіту" та Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХДУ та про приймання на підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників (наказ від 03.10.2019 № 771-Д) забезпечує підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників один раз на п'ять років. Науково-педагогічні працівники університету підвищують кваліфікацію за різними формами: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, майстер-класах тощо. Стажування у ЗВО України та зарубіжжя відбувається відповідно до Положення про підвищення кваліфікації та Стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників ХДУ №986 від 18.11.2013 р. (<http://www.kspu.edu/About/NewScienceActivity/StaffTraningSystem.aspx>). ХДУ має угоди з установами-партнерами (<http://www.kspu.edu/InternationalActivities/DInternatRelations/Partners.aspx>), на базі яких викладачі ОП проходять стажування. Наприклад, професор Мохненко А.С. та доцент Федорчук О.М. пройшли стажування у Варненському економічному університеті (2018р.), доцент Мельникова К.В. та доцент Петренко В.С. пройшли підвищення кваліфікації у Молдавському державному університеті (2016р.).

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності *коротке поле*

Згідно з Колективним договором між ректором та профкомом співробітників ХДУ на 2016-2020 рр. (<http://www.kspu.edu/About/AcademicCouncil/Koldogovor.aspx>) преміювання працівників університету здійснюється згідно з Положенням про преміювання працівників ХДУ (Додаток № 2). Відповідно до правил внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Додаток №1) за зразкове виконання трудових обов'язків, перемоги у конкурсах, новаторство у праці, за тривалу і бездоганну роботу та інші досягнення, можуть застосовуватися такі заохочення: а) оголошення подяки; б) преміювання; в) нагородження цінним подарунком; г) нагородження Почесною грамотою; д) відомчі заохочувальні відзнаки МОН України. За досягнення високих результатів у роботі, науковій діяльності науково-педагогічні працівники представляються до нагородження державними нагородами, присвоєння їм почесних звань, відзначення державними преміями, грамотами тощо. Зокрема, професор Мохненко А.С. отримав грамоту ВРУ (№ 759-к від 13.11.2017р.) Працівникам, які сумлінно виконують трудові обов'язки, першочергово надаються соціальні пільги в межах відповідних повноважень за рахунок власних коштів ХДУ, надається перевага при підвищенні за посадою. В університеті існують наступні положення, що регламентують стимулювання та заохочення викладачів, це Положення "Про нагрудні знаки Херсонського державного університету" та Положення "Про заохочувальні відзнаки Херсонського державного університету", наприклад професор Мохненко А.С. отримав нагрудний знак "Професор".

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання? *коротке поле*

Досягнення мети та ПР навчання повною мірою забезпечується матеріально-технічними та інформаційними ресурсами ХДУ, серед яких: наукова бібліотека, що має 2 абонементи, 5 галузевих читальних залів, комп'ютерну техніку, доступ до адміністративної мережі університету, Інтернету, систему WI-FI, бібліотечний фонд (505077 примірників, 351 дисертацію, 1330 авторефератів), послугу "Віртуальна довідка", відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію (<http://ekhsuir.kspu.edu/>), НБД Scopus та Web of Science, ТОВ "Антиплагиат". Бібліотечні ресурси ХДУ дозволяють здобувачам розвивати вміння працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), видобувати, обробляти й систематизувати інформацію, використовувати її в освітньому процесі (РН 13), видавничий центр; спеціалізовані кабінети, лабораторії (комп'ютерної техніки, інформаційних технологій викладання іноземних мов та ін.), коворкінг зони, що сприяють набуттю таких РН, наприклад, як застосування сучасних методик й технологій (зокрема інформаційні) у професійній діяльності (РН 4), володіння ефективними методами і прийомами викладання іноземної мови та світової літератури у ЗВО (РН 3). Уся інформація щодо фінансової діяльності ХДУ є у відкритому доступі за покликанням <http://www.kspu.edu/Legislation/Financialinformation.aspx>. У разі виникнення питань щодо оптимізації навчального процесу матеріально-технічними засобами керівництвом підрозділів подаються запити з пропозиціями до відповідних підрозділів ХДУ.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів? *коротке поле*

Регулярно проводиться опитування серед здобувачів вищої освіти на ОП щодо їхніх потреб та інтересів, які можуть бути враховані при створенні освітнього середовища. Враховуються його результати з метою покращення освітнього середовища, тобто життя всередині освітнього закладу, системи впливів і умов формування особистості, а також системи можливостей для розвитку особистості, які містяться у соціальному та просторово-предметному оточенні. Університет має широку базу можливостей комфортного освітнього середовища: наявність у ХДУ мережі wi-fi, басейну, сучасних спортивних майданчиків та спортивних залів тощо.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я) *коротке поле*

Для забезпечення безпеки та здоров'я здобувачів вищої освіти в університеті працює медичний центр первинної допомоги, який має кабінет лікаря, маніпуляційний кабінет, денний стаціонар, кабінет діагностики та фізіотерапії. Херсонський державний університет створив максимально комфортні сервіси для забезпечення здорового способу життя студентів: сучасний спортивний майданчик, спортивна зала, сучасний басейн (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Pool.aspx>), база відпочинку, їдальня. Спортивний клуб університету постійно проводить заходи, що спрямовані на популяризацію фізкультури, спорту, здорового способу життя. В університеті працюють секції з різних видів спорту. ХДУ має власну котельню для опалювання в потрібний період аудиторій та інших приміщень. Також в університеті працює відділ охорони праці (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DLabourProtection.aspx>) та соціально психологічна служба (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/psychologicalservice.aspx>)

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань? *довге поле*

На факультетах університету діють студентські ради до яких безпосередньо звертаються здобувачі вищої освіти у разі виникнення

питань. Голови студентських рад входять до складу студентського парламенту, як і голова старостату, студентського наукового товариства, студентського містечка. Студентський парламент вирішує нагальні питання з адміністрацією ЗВО. Для особистих звернень в холі університету встановлено "Скриню довіри". Інформаційна підтримка студентів здійснюється за допомогою дошок оголошень, на факультетах працюють особи, які виконують обов'язки заступників деканів з організаційно-виховної роботи. Для оперативного надання інформації працює університетський телеграм-канал @ksu_talks. Створений в університеті механізм інформаційної підтримки є ефективним. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 №1045 "Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам вищих навчальних закладів" та постанови Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 №1047 "Про розміри стипендій у державних та комунальних закладах, наукових установах" протягом року проводилась робота щодо виплати стипендій студентам соціальних категорій (збір необхідних документів, передача до Дніпровської служби у справах дітей, внесення до єдиної бази тощо). Соціальну стипендію отримують студенти університету за такими соціальними категоріями: - діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування ; - постраждали в АТО; - учасники бойових дій та діти учасників бойових дій ; - діти, один з батьків яких загинув (пропав безвісті) або помер внаслідок поранення в АТО; - діти-інваліди та особи з інвалідністю I-III групи; - студенти із сімей, які отримують допомогу як малозабезпечені; внутрішньо переміщенні особи. Інформацію щодо законодавчої бази та порядку отримання соціальних стипендій студенти можуть отримати на сайті університету <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DOrganizWorkStudent/stependii.aspx> та у деканатах на факультетах. Первинна профспілкова організація студентів також допомагає здобувачам вищої освіти вирішувати соціальні питання. Студенти постійно отримують інформацію щодо стипендіальних програм, зокрема програми "Завтра.UA" Фонду Віктора Пінчука, конкурсів. Інформація розповсюджується через університетський телеграм-канал @ksu_talks та деканати факультетів. ХДУ має власні сучасні гуртожитки для проживання студентів, а також спортивно-оздоровчий табір на березі моря для відпочинку.

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були) *коротке поле*

Університет створює умови для забезпечення осіб з особливими освітніми потребами реалізувати право на навчання. Це зазначається в Правилах прийому та реалізується в освітньому процесі. Основні інклюзії, що представлені серед вступників університету – це порушення мови та слуху, порушення рухового апарату, часткове порушення зору. З метою забезпечення прав студентів з особливими потребами університет активно співпрацює з представниками "Інваспорту", під час вступних випробувань призначає осіб, професійна підготовка яких надає право здійснювати спеціальний супровід вступників з інклюзіями (наприклад, наказ від 08.07.2019 № 551-Д про введення до складу приймальної комісії декана медичного факультету, фахівця зі спеціальної освіти, кандидата педагогічних наук Глущенко І.І.; наказ від 20.07.2018 № 589-Д про введення до складу приймальної комісії доцента кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології, кандидата педагогічних наук, відповідальну за супровід вступників інклюзивного простору Лопатко Л.А.). Навчальні корпуси обладнані пандусами, головний 8-ми поверховий корпус має спеціальний підйомник та ліфти, що дозволяють піднімати інвалідні візочки, туалетна кімната має спеціальне приміщення для осіб з порушенням рухового апарату. У корпусах, де ліфти відсутні, для цих категорій студентів проводяться індивідуальні заняття-консультації в приміщенні на 1 поверсі. Університет співпрацює з фахівцями сурдоперекладу.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП? *довге поле*

В університеті працює соціально-психологічна служба, юридичний відділ. Проводяться тренінги, просвітницькі зустрічі з представниками юстиції та відомими правниками, представниками громадських організацій міста, розповсюджується друкована продукція

(буклети, інформаційні листівки тощо). В університеті працює юридична клініка з надання на безоплатній основі консультацій з правових питань. На початку кожного навчального року науково-педагогічний склад та співробітники університету інформуються про недопустимість проявів корупції, з метою запобігання та виявлення корупції в Херсонському державному університеті введено посаду уповноваженої особи ректора з питань запобігання та виявлення корупції. З будь-якими питаннями та проблемами студенти можуть звернутися на електронну адресу-довіри anti.korupsiya@ukr.net. Також існує телефон гарячої лінії та функціонує комісія по вирішенню трудових спорів

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Положення про освітню програму (наказ від 03.03.2020 № 242-Д) (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>), Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>), Методичних рекомендацій щодо розробки ОП (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>).

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані? *довге поле*

Один раз у два роки (або за необхідністю) відділ забезпечення якості освіти, факультети, випускові кафедри, студенти, представники органів студентського самоврядування факультету разом з навчальним та навчально-методичним відділами здійснюють моніторинг освітніх програм. За результатами такого спостереження та аналізу відбувається перегляд та користування освітніх програм. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку (щорічне анкетування) із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку регіону, галузі та потреб суспільства. ОП розроблену у 2016 р., коли був здійснений перший набір здобувачів за ОП, було переглянуто у 2018р. та були внесені зміни у перелік дисциплін ОП. Також ОП було переглянуто у 2019 р. у зв'язку з виходом стандарту, було внесено зміни у загальні та фахові компетенції, програмні результати навчання та перелік обов'язкових та вибіркових дисциплін.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП *коротке поле*

У відповідності до Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу у ХДУ (Наказ від 27.12.2019 № 1129-Д) за результатами вивчення кожної дисципліни студенти всіх освітніх програм проходять опитування із використанням гугл-форм, що дозволяє враховувати їх пропозиції щодо вдосконалення освітніх компонент і освітнього процесу за кожною освітньою програмою (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>).

З метою оновлення й модернізації ОП студенти залучаються до аналізу й обговорення її структурних елементів, наприклад, студентка 3 курсу ОП Холодняк В.С., запропонувала розглянути питання особливості ведення торгівельних операцій великими оптовими компаніями і ці питання було включено у дисципліну "Організація торгівлі"; студент 4 курсу ОП Козлов М.Ю., наголоси на перехід України на міжнародні стандарти фінансової звітності і ці питання було включено у дисципліну "Бухгалтерський облік" (протокол засідання кафедри

№7 від 4.03.2019р.). Однією з форм зворотного зв'язку у питанні підвищення якості освіти в ХДУ є вивчення думки студентів щодо якості викладання дисциплін, яке здійснюється шляхом анонімного анкетування студентів за допомогою електронної програми "Feedback", що проводить відділ забезпечення якості освіти. Студенти мають можливість висловити свою думку стосовно педагогічних якостей викладачів університету, що обираються за конкурсом на вакантні посади, обрати дисципліни, що визначені у навчальних планах як дисципліни вільного вибору студентів.

[Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП *коротке поле*](#)

Згідно з "Внутрішньою системою забезпечення якості освіти ХДУ" (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) і пунктом 1.16 "Положення про студентське самоврядування ХДУ" (<http://www.kspu.edu/About/studparlament.aspx>), затвердженому рішенням загальноуніверситетської конференції студентів ХДУ (протокол № 1 від 18.03.2016 р.), органи студентського самоврядування (наприклад голова старостату ХДУ студентка факультету економіки і менеджменту Крапівникова А.В. та Голова студентської ради факультету економіки і менеджменту Зінченко С.А.) беруть участь у діяльності робочої групи зі створення ОП, в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти; вносять пропозиції щодо змісту навчальних планів і програм. Найбільш гострі питання, які висловлюють представники студентського самоврядування під час опитування, були враховані в ОП (наприклад, питання пов'язані вибірковими дисциплінами).

[Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості *коротке поле*](#)

Роботодавці активно беруть участь у процесу розробки й періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості. За результатами виробничої практики керівники практики від закладів освіти проводять оцінку якості підготовки фахівців та її відповідності задекларованим програмним компетентностям і програмним результатам навчання. Процедурою такої оцінки є опитування, анкетування, інтерв'ювання роботодавців. Роботодавці надають інформацію стосовно вимог ринку праці, прогнозування розвитку регіону, галузі та потреб суспільства, що відображається під час оновлення й модернізації ОП. Роботодавці мають змогу взяти участь у моніторингу якості ОП під час проведення засідання кафедри (протокол № 8 від 1.04.2019 р.). Наприклад, керівник дивізіону компанії "Будпостач" Пісінков А.О. був головою екзаменаційної комісії та під час захисту кваліфікаційних робіт, вказав на деякі недоліки та запропонував перспективні напрями досліджень; генеральний директор ТОВ група компаній "Теплотехніка" Скороход А.В. постійно бере участь у наукових семінарах, науково-практичних конференціях, роботі проблемних груп, де доповідає про перспективні напрями розвитку економіки регіону та буде головою екзаменаційної комісії та під час захисту кваліфікаційних робіт з ОП; директор ПП "Собрі" Соболев А.М. та директор ТОВ "Юг-Дніпротранс" Чмир А.В. провели відкриті лекції для студентів спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" з питань особливостей ведення бізнесу у сучасних умовах господарювання.

[Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП *коротке поле*](#)

В університеті працює "Сектор сприяння працевлаштуванню студентів та випускників" гуманітарного відділу. Його співробітники постійно інформують студентів про наявні вакансії на сайті університету (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DPractices.aspx>). Надає інформацію щодо отримання одноразової адресної грошової допомоги студентам, які здобули освіту за спеціальностями педагогічного профілю та уклали на строк не менш як три роки договір про роботу на посадах педагогічних працівників у закладах загальної середньої освіти або закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

З метою створення якісних умов для ефективного працевлаштування випускників проводяться "Дні кар'єри", "Ярмарки вакансій", зустрічі з потенційними роботодавцями, створено банк потенційних роботодавців (підприємств, установ і організацій), який постійно оновлюється. Збирання інформації щодо працевлаштування випускників ОП здійснюється науково-педагогічними працівниками в процесі спілкування з випускниками в соціальних мережах, під час практики, під час профорієнтаційної роботи в закладах освіти міста та області. Інформація щодо працевлаштування розміщується також на сторінках кафедри у соціальних мережах (<https://www.facebook.com/kfopksu/?ref=bookmarks>) та на сторінках кафедри на сайті університету (<http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP.aspx>). ОП проходить процедуру первинної акредитації, тому немає інформації по випускникам.

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки? *довге поле*

Документи про розробку, затвердження, моніторинг та періодичного перегляду освітніх програм регламентується Положенням про освітню програму (наказ від 03.03.2020 № 242-Д) і внутрішньою системою забезпечення якості освіти Херсонського державного університету (наказ від 06.12.2017 р. №831-Д). Освітня програма існує з травня 2016 року, у 2018 році під час перегляду ОП та у 2019 році під час оновлення ОП у зв'язку з затвердженням стандарту було проведено збір зауважень та інформації про напрями вдосконалення ОП. Зокрема було змінено склад дисциплін, запропоновано ввести спеціалізації та змінені деякі теми в межах дисциплін. Одним із напрямів для поліпшення є досить великий вибір дисциплін вільного вибору для студентів, коли значна кількість студентів розсіюється з-поміж запропонованих дисциплін, що призводить до необхідності повторного вибору другого кращого курсу за вподобаннями студентів. Для усунення цієї проблеми, починаючи з 2019-2020 н.р., для студентів усіх спеціальностей організовуються збори на кафедрі для роз'яснення особливостей, вивчення дисциплін, запропонованих на вибір студентів на 1-му році їх навчання.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП? *довге поле*

ОП проходить процедуру первинної акредитації тому зауваження та пропозиції попередніх акредитацій відсутні. Для забезпечення удосконалення ОП за результатами зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, викладачі кафедри постійно проходять тематичне стажування в українських та іноземних університетах, де накопичений значний досвід підготовки фахівців за профільною спеціальністю з використанням нових технологій. Професор Мохненко А.С. та доцент Федорчук О.М. пройшли стажування для викладачів ЗВО у Варненському економічному університеті. Доцент Мельникова К.В. та доцент Петренко В.С. пройшли стажування для викладачів ЗВО у Молдавському державному університеті. Доцент Ковальов В.В. пройшов підвищення кваліфікації для викладачів ЗВО у Херсонському державному аграрному університеті. Також в університеті з будь-якого комп'ютеру відкрито доступ до наукометричних баз даних, електронної бібліотеки, підручниками та іншими фаховими виданнями зі спеціальності "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність".

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП? *коротке поле*

Згідно з Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ХДУ (затверджено Наказом ХДУ 06.12.2017 № 831-Д, <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>), академічна спільнота бере активну участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП, а саме здійснює моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; оцінює академічну успішність здобувачів вищої освіти; аналізує результати опитувань студентів щодо оцінювання науково-педагогічних працівників на підставі анкетування «KSU feedback» (<http://feedback.ksu.ks.ua/>), реалізує процедури запобігання та виявлення академічного плагіату.

Академічна спільнота на засіданнях кафедри вносить пропозиції щодо змін в навчальних планах, розробляє та впроваджує в навчальний процес нові навчальні програми, які відповідають вимогам сучасного. За пропозицією проф. Мохненко А.С. були внесені зміни в робочі програми дисциплін "Економіка та фінанси підприємства" та "Фінансовий аналіз" для покращення якості знань студентів. За пропозицією доц. Федорчука О.М. спецкурс "Економічна діагностика", який викладався попередні роки, було вилучено з навчальних планів, як дисципліну, яка за результатами анкетування студентів не підвищувала якість знань зі спеціальності.

В університеті введені в дію кодекси академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти та НПП (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>).

*Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти **коротке поле***

Підрозділи, що відповідають за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, діють в межах повноважень, що визначені відповідними Положеннями. У тісній взаємодії працюють відділ забезпечення якості освіти (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>), навчальний відділ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>) та навчально-методичний відділ (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics.aspx>). Зазначені вище відділи забезпечують документальний супровід освітнього процесу, допомагають кафедрам у створенні необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, здійснюють контрольні заходи різного рівня, особливо оновлення освітніх програм, координація діяльності ЗВО та майбутніх роботодавців, формування матеріально-технічної та методичної бази, аналіз відкритих занять, майстер-класів, створення умов та заохочення як викладачів, так і студентів до участі у систематичній організаційно-виховній роботі. Критерії, за якими відбувається перегляд освітніх програм, формулюються як у результаті зворотного зв'язку (щорічне анкетування) із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками і роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку регіону, галузі та потреб суспільства. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяє електронна система збору й аналізу інформації через інформаційно-аналітичну систему IAS-University ХДУ з основних напрямів діяльності.

Відповідно до рішення вченої ради у листопаді 2019 року на базі сектору моніторингу якості освіти створено окремий відділ забезпечення якості освіти, що діє на основі Положення про відділ забезпечення якості освіти ХДУ (наказ від 04.12.2019 № 1024-Д): (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>), що здійснює моніторинг якості освіти для здобувачів вищої освіти і академічної спільноти у відповідності до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти, Порядку опитування здобувачів щодо якості освіти та освітнього процесу, Положення про освітні програми (наказ від 03.03.2020 № 242-Д), (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>)

Внутрішнє забезпечення якості освіти у дотриманні вимог академічної доброчесності (<http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>), опитування студентів і перегляду освітніх програм на факультетах допомагають забезпечувати помічники деканів із забезпечення якості освіти. Помічник директора Наукової бібліотеки із забезпечення якості освіти відповідає за дотримання вимог академічної доброчесності при перевірці кваліфікаційних робіт на плагіат згідно до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти ХДУ (наказ від 04.12.2019 № 1017-Д), (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/QAssurance.aspx>).

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу? *коротке поле*

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються згідно з Колективним договором між ректором та профкомом профспілкової організації співробітників ХДУ на 2016-2020 роки, затвердженого на Конференції трудового колективу (Протокол №1 від 15 червня 2016 р.), Правилами внутрішнього розпорядку для осіб, які працюють та навчаються у ХДУ (Додаток до Колективного договору № 1), Статутом Херсонського державного університету (у новій редакції), погодженого Конференцією трудового колективу ХДУ від 17 квітня 2019 року (Протокол № 1), Положенням про організацію освітнього процесу, затвердженого Наказом № 610-Д від 25.09.2017 р. Вище названі документи є у загальному доступі на сайті ХДУ за посиланнями: <http://www.kspu.edu/About/StatuteKSU.aspx>, http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/PrimaryStudUnion/kol_dogovor.aspx, <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP/Educational_programs.aspx

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

http://www.kspu.edu/About/Faculty/FEM/FOP/Educational_programs.aspx

10. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП? *довге поле*

ОП передбачає комплексну підготовку фахівців в галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності за рахунок поєднання теоретичного та практичного вивчення бізнесу з вивченням спеціальних дисциплін, практичною підготовкою, участю у дослідницьких проектах фахового спрямування. Тому сильними сторонами ОП є: – її відповідність регіональним умовам: завдяки ОП відбувається підготовка фахівців, які спроможні працювати у різноманітних галузях економіки регіону: аграрний сектор, банки, бюджетні установи, виробництво та інші галузі народного господарства; – студенти, що навчаються за цією програмою проходять виробничу практику реальних провідних підприємств регіону і мають змогу залишитися працювати на цих підприємствах; – завдяки цій програмі студенти вивчають Міжнародні стандарти ведення бізнесу і мають можливість працювати за кордоном; – випускники ОП є конкурентоспроможними на ринку праці, тому що в процесі навчання вивчають світовий досвід та регіональні особливості. Слабкою стороною ОП вважаємо недостатню можливість здобувачів, які навчаються за ОП, співпрацювати з фіскальними органами та недосконалу процедуру врахування результатів отриманих у неформальній освіті.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив? *довге поле*

Перспективами ОП упродовж найближчих 3 років є: – забезпечення присутності на факультеті щорічно щонайменше одного професора з університету світового класу з метою викладання курсів та проведення консультацій за ОП зі спеціальності; – запровадження англійськомовних навчальних курсів для абітурієнтів; – у межах галузевих пріоритетів визначення пріоритетних ОП, удосконалення їхнього змісту із залученням ключових стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів освіти, випускників, провідних фахівців галузі, зокрема зарубіжних університетів); – участь у програмах мобільності за програмою Еразмус+", Horizon 2020; – участь у міжнародних семінарах, конференціях, форумах, симпозіумах, майстер-класах; – урахування думки випускників під час вдосконалення ОП і освітньої діяльності університету; – підготовка практико-орієнтованих кваліфікаційних робіт; – проведення семінарів-практикумів, науково-практичних конференцій та інших наукових заходів з метою підвищення кваліфікації фахівців. Для цього ХДУ планує: – налагодити систему збору інформації та аналізу ринку праці, потреб і запитів роботодавців, які можуть бути реалізовані силами університету; – налагодити систему інформування абітурієнтів і студентів про можливості працевлаштування за фахом; – налагодити систему збору й аналізу інформації про становище випускників університету, дослідження їхньої думки про освітні послуги університету та їхнє значення для успішної професійної кар'єри.